

INTERNETCONSULTATIE STANDAARDVERPAKKINGEN VOOR SIGARETTEN EN SHAG

26-05-2019

Vraag**Wat is uw reactie op het voornemen om de standaardverpakking voor sigaretten en shag in te voeren teneinde een rookvrije generatie te realiseren?**

Het ter consultatie voorliggende “*Conceptbesluit houdende wijziging van het Tabaks- en rookwarenbesluit in verband met invoering van standaardverpakking voor sigaretten en shagtabak*” is een uitvloeisel van de zogenaamde “Rooktafel” binnen het Nationaal Preventie Akkoord. Naast deze tafel was er nog een tafel die zich richtte op “Overgewicht” en een tafel gericht op “Problematisch alcoholgebruik”. Aan deze laatste twee tafels zaten ook de betrokken partijen uit industrie en handel aan. TZN, de brancheorganisatie voor de tabaks- en zoetwarengroothandel in Nederland, mocht net als vertegenwoordigende organisaties van de tabaksdetailhandel niet meespreken aan de rooktafel.

Dit onder de verwijzing naar artikel 5.3 van het FCTC-verdrag. Een verwijzing die door de huidige staatssecretaris veelvuldig wordt gebruikt, maar die volgens TZN volstrekt onjuist is. De staatssecretaris geeft telkens aan dat met de tabaksindustrie ook bedrijven bedoeld zijn die een commercieel belang hebben bij de verkoop van tabaksproducten (wat dan overigens ook bijvoorbeeld zou gelden voor organisaties van supermarkten of tankstations). Echter, artikel 5.3 ziet enkel toe op de tabaksindustrie en niet op groot- en/of detailhandel. De vorige staatssecretaris van VWS heeft dat in het Nederlandse protocol behorende bij zijn beleidsbrief ter zake van 24 september 2015 ook nadrukkelijk vermeld en dat zou dan toch nog steeds “staand beleid” van de regering moeten zijn. In het protocol staat namelijk het navolgende:

1. Wat is het doel van dit protocol?

Artikel 5.3 van het WHO-Kaderverdrag inzake tabaksontmoediging bindt de Staat en al zijn organen. Dat betekent dat alle overheden, zowel decentrale, ministeries als uitvoeringsorganen zich aan dit verdrag moeten houden. Dit protocol wil daarom voor alle overheden duidelijk maken wat artikel 5.3 inhoudt en geeft een idee hoe overheden zelf invulling kunnen geven aan dit artikel met het oog op hun werkzaamheden.

2. Waarom anders omgaan met de tabaksindustrie?

Artikel 5.3 van het WHO-Kaderverdrag inzake tabaksontmoediging bepaalt dat overheden bij vaststelling en uitvoering van hun beleid zich niet laten beïnvloeden door de commerciële en andere gevestigde belangen van de tabaksindustrie.

3. Wie is de tabaksindustrie?

De tabaksindustrie bestaat uit de producenten, distributeurs en importeurs van tabaksproducten. Onder tabaksindustrie worden ook verstaan organisaties en personen indien en voor zover zij de tabaksindustrie vertegenwoordigen of als lobbyist voor de tabaksindustrie optreden.

Naar het oordeel van TZN heeft de definitie van de tabaksindustrie uitsluitend betrekking op die bedrijven die de rookwarenmerken in eerste instantie op de Nederlandse markt brengen en die uit dien hoofde verantwoordelijk zijn voor een merk en de merkpositionering. En dus nadrukkelijk niet op de wederverkopers, of dat nu groothandels of detailhandelaren betreft.

De huidige staatssecretaris stelt daarentegen dat met de tabaksindustrie wordt bedoeld **alle** bedrijven met een commercieel belang bij de verkoop van tabak. Dit is niet wat er in het Protocol staat en is derhalve pertinent onjuist. Er staat wel dat: “*Onder tabaksindustrie ook wordt verstaan*

organisaties en personen indien en voor zover zij de tabaksindustrie vertegenwoordigen of als lobbyist voor de tabaksindustrie optreden.” De tabaksgroothandel is echter geenszins onderdeel van de tabaksindustrie. Onze leden voeren naast tabak in hun assortiment vele andere productgroepen, zoals bijvoorbeeld koffie en thee en cadeau- en telefoonkaarten. Dit betekent toch ook niet dat zij tot de telecomsector of de koffiebranche behoren? Waarom wordt die conclusie dan wel voor tabak getrokken? Wij willen, zullen en mogen de tabaksindustrie ook nooit vertegenwoordigen en zijn ook geen lobbyist van de tabaksindustrie. Daarnaast onderstreept het feit dat nergens in Europa de groothandel wordt uitgesloten van normaal overleg met de overheid ook ons gelijk in deze. TZN spreekt daarom de hoop en verwachting uit dat de staatssecretaris onze inbreng in deze consultatie en andere nog voor ons liggende beleids- en wetgevingstrajecten niet achteloos ter zijde schuift.

Met betrekking tot de specifieke vraag: *“Wat is uw reactie op het voornemen om de standaardverpakking voor sigaretten en shag in te voeren teneinde een rookvrije generatie te realiseren?”* wil TZN graag verwijzen naar onze inbreng ter zake de internetconsultatie *“Besluit houdende wijziging van het tabaks- en rookwarenbesluit”* van augustus 2017. Het ging hier om het ontwerpbesluit dat het uitstalverbod voor tabaksproducten en het verbod op tabaksautomaten moet regelen.

Uit deze inbreng blijkt al dat TZN van mening is dat een succesvol tabaksontmoedigingsbeleid niet is gebaat bij de *“one-size-fits-all-aanpak”* van het ministerie van VWS, maar dat een verstandige overheid een gedifferentieerd beleid tussen traditionele tabaksproducten (*“roken met een vuurtje”*) en rookloze producten (e-sigaretten of *“heat-not-burn”* producten) ontwikkelt.

Streng op roken met een vuurtje en de potentie van rookloze producten ten volle benutten, dat zou in één zin het tabaksontmoedigingsbeleid van een verstandige overheid moeten zijn. Een keuze die in land als het Verenigd Koninkrijk al lang is gemaakt.

TZN kan zich met in achtneming van bovenstaande vinden in het voornemen om de standaardverpakking voor sigaretten en shag in te voeren. Daarnaast pleit TZN er nadrukkelijk voor om de volgende producten blijvend uit te zonderen van een gebod tot generieke verpakkingen:

- Zogenaamde rookloze tabaksproducten, zoals op dit moment e-sigaretten of *“heat-not-burn”* producten, waarbij de situatie in het VK laat zien dat een dergelijke benadering leidt tot een snellere overstap van rokers op producten met een lager gezondheidsrisico.
- Sigaren, althans die producten die nu niet vallen onder het regime van de gecombineerde gezondheidswaarschuwing (tekst en foto). Het invoeren van gestandaardiseerde verpakkingen voor deze sigaren - die geen enkele aantrekkingskracht op jongeren hebben - vinden wij disproportioneel en draagt niet bij aan een effectief anti-tabaksbeleid.